

برنامه تیپسی برای افزایش سرمایه

همین چند ماه پیش بود که خبر فروخته شدن تیپسی به یک هلدینگ بزرگ که از بخش کسب و کارهای سنتی می‌آید، توجه‌ها را به این شرکت معطوف کرد. با خریداری شرکت تیپسی، رقیب دیرینه اسنپ، توسط گروه صنعتی گلرنگ و برنامه‌هایی که این گروه برای ورود به بازار غذا دارد، این احتمال می‌رفت که خبرهای بیشتری از تیپسی بشنویم. جدیدترین خبر هم افزایش سرمایه ۷۱۳ درصدی این شرکت است که به تصویب هیئت‌مدیره رسیده است. براساس اطلاعیه‌ای که تیپسی در کدال منتشر کرده، با اجرای این مصوبه، سرمایه این شرکت از ۲۴۶ میلیارد تومان به دو هزار میلیارد تومان خواهد رسید. به گزارش دیجیتا، این مبلغ قرار است از محل «مطالبات حال شده سهامداران، آورده نقدی و سود انباشته» تأمین شود. تیپسی، هدف از این افزایش سرمایه را توسعه کسب و کار شرکت در ابعاد مختلف، از جمله افزایش سهم بازار در زمینه‌های فعلی و برنامه‌های سرمایه‌گذاری برای توسعه سرویس‌های جدید و بهره‌مندی از معافیت مالیاتی اعلام کرده است.

محدودیت جدید ایرانی‌ها

بارها درباره اینکه کاربران ایرانی با محدودیت‌های داخلی و خارجی متعدد درگیر هستند، صحبت شده است. حالا خبر رسیده که یک محدودیت بین‌المللی جدید دیگر نیز از ۱۹ تیرماه اعمال می‌شود و آن هم مسدود شدن دسترسی کاربران ایرانی در کنار کاربران چین و روسیه به API شرکت OpenAI است. به گزارش دیجیتا، هر چند این شرکت در گذشته نیز دسترسی کاربران این کشورها را به ChatGPT و API ممنوع کرده بود، اما از ۱۹ تیرماه محدودیت‌ها به شکل گسترده‌تری اجرا خواهند شد. دیجیتا نوشته است: «دلیل این تصمیم هنوز کاملاً مشخص نشده است، اما همزمان با تلاش‌های کاخ سفید برای جلوگیری از دسترسی کشورهای مانند چین، روسیه و ایران به فناوری‌های پیشرفته هوش مصنوعی آمریکا، چنین تصمیمی گرفته شده است.»

اختلالات فیلتر شکن‌ها و کاهش فروش کسب و کارهای اینستاگرامی

یکی از شرکت‌هایی که خدمات فروشگاه‌ساز و لجستیکی به کسب و کارهای اینستاگرامی ارائه می‌دهد، گزارش داده همزمان با تبلیغات انتخاباتی ریاست‌جمهوری و اختلالاتی که برای فعالیت فیلتر شکن‌ها رخ داده، فروش کسب و کارهای اینستاگرامی طی این مدت تا ۲۵ درصد کاهش یافته است. آنها این موضوع را با رصد میزان ترافیک و دسترسی کاربران به فروشگاه‌های همکار دریافته‌اند و می‌گویند این اختلالات زیرساختی، دسترسی کاربران را دچار افت شدید کرده است. براساس آخرین گزارشی که دیتاک منتشر کرده، حدود سه میلیون و ۷۰۰ هزار فروشگاه در اینستاگرام فعال هستند که ۳۳ درصد آنها در حوزه مد و پوشاک، ۲۵ درصد در بخش محصولات آرایشی و بهداشتی و ۱۲ درصد در حوزه فروش خوراکی فعالیت می‌کنند. لازم به ذکر است که فیلتر شکن اینستاگرام در سال ۱۴۰۱ تأثیر منفی شدیدی روی فعالیت این فروشگاه‌ها گذاشت، اما با کاهش اختلالات اینترنتی و افزایش استفاده از فیلتر شکن که باعث بازگشت کاربران به فضای اینستاگرام شد، فروش این کسب و کارها تا حدودی بهبود یافت.

جعفرخان از فرنگ برگشته؟

زبان فارسی روز به روز در گفت و گوهای استارت‌آپی مهجورتر می‌شود ریشه‌ها و تأثیر این مسئله را در گفت و گو با امیرمهدی حقیقت و رضا ضیا بررسی کرده‌ایم

به دلیل آشنایی و قرابت بیشتر با شبکه‌های اجتماعی می‌توانند فعالیت اثرگذارتری در فضاها را داشته باشند. بر این اساس، به مرور زمان استفاده از لغات و اصطلاحات انگلیسی توسط این قشر، توانست ادبیات جامعه اطراف آنها را نیز تا حدودی دستخوش تغییر کند. البته ناگفته پیداست که هر تغییری لزوماً منفی نیست و هر تأثیر منفی‌ای نیز پایدار نخواهد بود. اما به نظر می‌رسد که لازم است تغییرات را رصد کرد و میزان اثرگذاری آنها را سنجید.

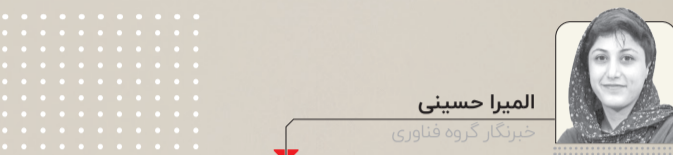
ریشه‌های سیاسی

استفاده مکرر از لغات انگلیسی، حتی در مواردی که معادل فارسی جاقفاده برای آنها وجود دارد، به یک عادت بدل شده و نگرانی‌هایی را به وجود آورده است. اما آیا چنین رفتارهایی می‌تواند به تضعیف شدن زبان و ادبیات فارسی بینجامد؟ رضا ضیا، متخصص ادبیات فارسی معتقد است زبان فارسی و ادبیات فارسی دو مقوله مجزا هستند و ضرر رفتاری چون استفاده از واژگان انگلیسی در ادبیات استارت‌آپی، در درجه اول متوجه زبان می‌شود و درازمدت به ادبیات فارسی هم آسیب وارد می‌کند. او آلودگی زبانی را هم

باشد که پس از فروپاشی، به کشورهای مستقل متعدد تبدیل شد. در میان این کشورها، تاجیکستان توانست زبان فارسی را با کمک گرفتن از نفوذ ابوالقاسم لاهوتی در دستگاه استالین تا حدودی حفظ کند.

اما روال اثرگذاری فرهنگی و زبانی در سال‌های اخیر دستخوش تغییراتی شده است. ظهور شبکه‌های اجتماعی فاصله میان فرهنگ‌ها را کمتر کرده و مواجهه ما را با لغات و اصطلاحات فرنگی، بیشتر. به علاوه به نظر می‌رسد گستردگی مفهوم دهکده جهانی، ما را در فضایی قرار داده که باعث می‌شود مرزها در نظرمان کمرنگ‌تر و کم‌اهمیت‌تر از گذشته جلوه کنند.

با ورود کسب و کارهای نوآور و استارت‌آپی به کشور، استفاده از واژگان انگلیسی در ادبیات کسب و کاری رواج پیدا کرد. واقعیت این است که اصل و اساس این مدل از کسب و کارها موضوعی وارداتی بود که ما در شکل‌گیری آن نقشی نداشتیم و از نتایج و مدل‌های آن بهره گرفتیم. پس تا حدودی طبیعی بود شکلی از ادبیات نیز همزمان با این کسب و کارها وارد شود، همان‌طور که فرهنگ نونبی را نیز در فضای زندگی و حتی فضای فعالیت حرفه‌ای با خود به همراه داشتند. به علاوه افرادی که چه به‌عنوان بنیان‌گذار و چه نیروی انسانی در این کسب و کارها فعالیت می‌کنند،

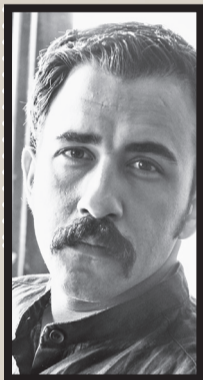

امیرا حسینی

خبرنگار گروه فناوری

در ادبیات استارت‌آپی، شما به‌جای سرمایه‌گذاری، «اینوست» می‌کنید و به‌جای اندازه بازار، ارزش بازار و سهم بازار، «مارکت سایز»، «مارکت کپ» و «مارکت شیر» دارید. همچنین در برنامه‌هایتان در عوض اینکه هدف قرار دهید، «تارگت» می‌کنید. حتی برای استخدام در این شرکت‌ها بهتر است رزومه انگلیسی بفرستید، هر چند برای یک «پوزیشن» (و نه موقعیت) شغلی باشد که احتیاج چندانی به تسلط بر زبان انگلیسی ندارد، زیرا می‌خواهید «فرست ایمپرشن» خوبی بگیرید و «اچ‌آر» شما را لاقبل به مصاحبه (خدارو شکر، این بار نه اینترویو) دعوت کند.

خوب به‌خاطر دارم به‌عنوان فردی که بیش از آنکه دانشی در زبان انگلیسی داشته باشد، با استفاده از ابزارها از این زبان استفاده می‌کند، سال‌ها پیش و در اولین گفت‌وگوهایم با شرکت‌های استارت‌آپی، حساسی گنج شده بودم. بعد از جلسه و موقع پیاده و تنظیم کردن گفت‌وگوها، جست‌وجوهای مکرر به کمک آمدند تا بفهمم آن بندگان خدا دقیقاً چه می‌گفتند. البته به‌مرور زمان با لغات و اصطلاحات رایج در این فضا آشنا شدم، اما هنوز هم با ورود موضوعات جدید به فضای استارت‌آپی و شکل‌گیری گفت‌وگوهای نو، با واژگان فرنگی جدیدتری آشنا می‌شوم.

رضا ضیا:

به نظر ریشه‌های این اتفاق ریشه‌های زبانی نیست.

مهم‌ترین دلیل چنین رخدادی در زبان فارسی می‌تواند

مدیریت سیاسی

فرهنگستان زبان و ادبیات فارسی باشد.

به این دلیل، مردم احساس می‌کنند هر چیزی که از ناحیه فرهنگستان زبان و ادبیات فارسی وارد می‌شود، یک مسئله سیاسی است و باید با آن مقابله کنند.

همان‌طور که با سایر کارهای حکومت مشکل دارند

فخر فروشی و تجدد خواهی

آش استفاده از کلمات انگلیسی آن قدر شور شده که برخی شرکت‌های استارت‌آپی حتی در آگهی‌های کاریابی خود، شرح موقعیت شغلی و توانمندی‌های مورد نیاز را به زبان انگلیسی می‌نویسند، حتی اگر در همان توانمندی‌های مورد نیازشان، تسلط بر زبان انگلیسی جایی نداشته باشد. البته کسی منکر اهمیت زبان انگلیسی که سال‌هاست به‌عنوان زبان بین‌المللی استفاده می‌شود، نیست. اما آیا بهره‌گیری از آن در تمام ارکان ضرورت دارد؟ استفاده از واژگان فرانسوی، عربی و انگلیسی در دوره‌های متفاوت تاریخی، مایه فخر فروشی و نشانه تجدد خواهی بوده، اما در همان زمان‌ها نیز منتقدانی داشته. در یکی از معروف‌ترین نمونه‌ها، می‌توان به نمایشنامه کمدی «جعفرخان از فرنگ آمده» اشاره کرد که دهه‌ها بعد علی حاتمی با ایجاد تغییراتی، از روی آن فیلم سینمایی «جعفرخان از فرنگ برگشته» را ساخت.

این نمایشنامه آن قدر محبوب بود که اسمش به‌نوعی ضرب‌المثل تبدیل شد که در مواجهه با کسانی که پس از مدتی زندگی در خارج از کشور، ادبیات فارسی را فراموش می‌کنند و دانمنا از لغات و اصطلاحات انگلیسی بهره می‌جویند، استفاده می‌شود. در این نمایشنامه که به سال ۱۳۰۰ توسط حسن مقدم نوشته شد، جعفرخان شخصی است که پس از تحصیل در اروپا به خانه برمی‌گردد و تظاهر می‌کند که دیگر نمی‌تواند مانند گذشته فارسی را خوب صحبت کند. البته در این نمایشنامه تفاوت‌های فرهنگی نیز به نمایش درمی‌آیند که شاید پس از گذشت سال‌ها، کمتر در جامعه ایرانی موضوعیت داشته باشند، اما به نظر می‌رسد مسئله بیگانگی با زبان فارسی، همچنان بر سر جای خود باشد.

موضوعات وارداتی و لغات فرنگی

زبان قلمروهای فرهنگی گوناگون در گذشته معمولاً از دو روش تحت‌تأثیر قرار می‌گرفت؛ یا این کشور به‌شکل مستقیم مورد تاخت‌وتاز نیروهای بیگانه قرار می‌گرفت و کشور تحت استعمار ناچار می‌شد خط و زبان خود را تغییر دهد، یا یک امپراتوری و نظام پادشاهی به چنان تسلط و قدرتی دست می‌یافت که سایر کشورها را ناچار می‌کرد برای تبادل اطلاعات با یکدیگر، از زبان مورد استفاده همان امپراتوری بهره‌جویند. در چنین شرایطی معمولاً این امپراتوری قدرتمند، دانشمندان و فلاسفه را نیز به خود جلب می‌کرد و زبان گفت‌وگوی علمی میان آنها را نیز تغییر می‌داد. نمونه متاخر چنین اثرگذاری‌ای شاید اتحادیه جماهیر شوروی

آر. فاینا، احمد